

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
PETEK
28. OKT.
1988

Letnik XLIII.
Štev. 49 (2409)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt

Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 7 šil.
700 din
P. b. b.

Podprite sklad za pravno pomoč!

Pravni postopki in procesi (Feldner-Gstettner itd) so dragi. ZSO, NSKS in Komite za obrambo dvojezičnega šolstva prosijo za finančno pomoč: Sklad za pravno pomoč kto. številka 3305 pri Zvezi-Bank.

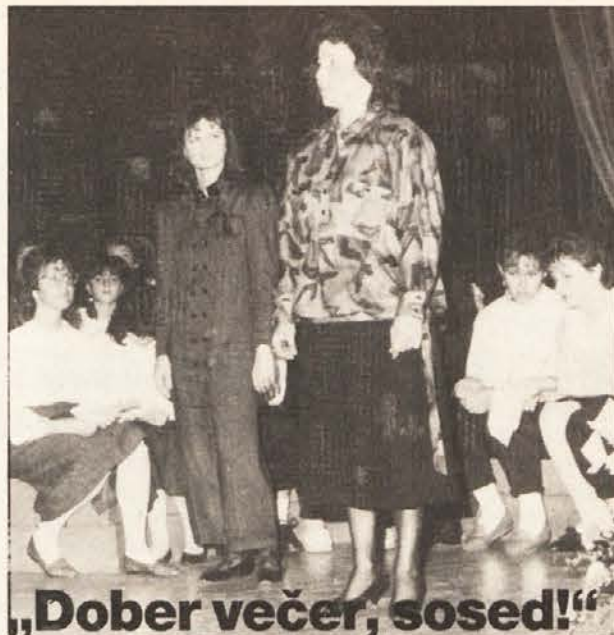
TV-oddaje v slovenščini: start šele 5. marca 1989

Za 1. januarja 1989 napovedani start televizijskih oddaj ORF za narodnostne skupnosti v Avstriji je preložen. Intendant koroškega studia v Celovcu Heinz Felsbach je na naše vprašanje napovedal novi „startni termin“ teh televizijskih oddaj za nedeljo, 5. marca 1989.

„Zamudo“ je Felsbach utemeljil z administrativnimi vzroki, ker bo uvedba televizijskih oddaj za narodnostne skupnosti pove-

zana z drugimi spremembami na avstrijski televiziji, ki bodo uvedene 27. februarja 1989.

Intendant Felsbach je v zvezi s temi televizijskimi oddajami še dodal, da bo dokončna odločitev sprejeta na seji kuratorija ORF decembra 1988. Kot je znano, je za začetek predviden 20-minutni magazin, posredovali pa ga bodo vsako nedeljo med 13. in 14. uro na drugem televizijskem programu.

„Dober večer, sosed!“

Krajevna društva so tudi letos izvedle tradicionalno prireditev „Dober večer, sosed! – Guten Abend, Nachbar!“ Prireditve, ki so potekale v Dobrli vasi, Železni Kapli, na Radišah, v Borovljah in na Bistrici v Rožu, so bile namenjene počastitvi avstrijskega nacionalnega praznika, hkrati pa tudi odraz želje koroških Slovencev po enakopravnem in mirnem sožitju obeh narodov v deželi. To je prišlo do izraza na vseh prireditvah, kakor tudi zahteva, da vsem manjšinam v Avstriji priznajo njihove narodnostne pravice ter ustvarijo pogoje za njihov vsestranski razvoj. Polega društev, je ponekod kot soprireditelj sodelovala tudi Avstrijska liga za človekove pravice.

Tovarna Obir: dokončna odločitev 7. novembra!

ANDREJ MOHAR

Včeraj je v prostorih Tovarne celuloze Obir na Rebrci potekala obravnava o nadaljnji usodi podjetja. Na osnovi neke raziskave o čistosti zraka je namreč namestnik deželnega glavarja Harald Scheuchter sprožil postopek za zaprtje tovarne.

Rezultat celodnevne obravnave: tovarno ta čas ne

bodo zaprli, dokončna odločitev bo sprejeta v desetih dneh. Do tedaj mora tovarna predstaviti kuhalnik, zamenjati kurilno olje z oljem, ki vsebuje manj žvepla, tovarna pa bo do 7. novembra predložila dodatni koncept za zmanjšanje onesnaževanja.

Na Rebrci so se zbrali zastopniki okrajnega glavarstva, izvajalec študije dr. Kofler, zastopnik deželne vlade ter zastopniki in prav-

niki tovarne Obir, da bi opravili tozadevno obravnavo. Že samo dejstvo, da je dobil Obir pismeno obvestilo o tej obravnavi šele ob 11. uri dopoldne, medtem ko se je obravnava sama začela že ob 9. uri, je kazalo na to, da politično odgovornim očitno ne gre le za razreševanje vprašanja ekologije, temveč da imajo očitno svojo vlogo tudi politična vprašanja. Prav tako namreč, kakršna sta že v

torek zavrnili obe osrednji organizaciji koroških Slovencev, ki sta ugotovili, da gre za obstoj stoterih družin in s tem tudi za obstoj celotne regije. ZSO in NSKS sta pa tudi poudarila, da se bosta zavzemala za vso regijo, neglede na to, kateri stranki ali kakšni narodnosti pripadajo prizadeti.

Ta občutek že prejucirane nega poteka obravnave pa se (dalje na 2. strani)

Spominska svečanost

Za Dan mrtvih prireja Zveza koroških partizanov vsako leto druge centralno spominsko svečanost v spomin borcem in vsem žrtvam fašizma, ki so darovali svoja življenja za našo svobodo. Letos bo centralna spominska svečanost v soboto, dne 29. oktobra 1988, ob 16. uri na pokopališču v Šentrupertu pri Velikovcu, kjer počiva okrog 90 borcev iz osmih držav, ki so padli na področju velikovskega okraja severno od Drave.

PREBERITE

- 2 Viktor Žakelj: Šolski model je „slabo spričevalo“ za Koroško
- 3 Heute im Slovenski vestnik
- 5 Slovenska filharmonija gostovala v Celovcu
- 6 Vestnikov roman: Izzvenela je pesem
- 7 Televizijski in radijski spored tedna
- 8 Vseposod s Slovenskim Vestnikom

V počastitev vseh žrtev fašizma

Kot vsako leto so se tudi letos na državni praznik na celovškem pokopališču zastopniki Zveze koroških partizanov in Zveze kacetarjev poklonili spominu na vse žrtve Hitlerjevega fašizma. Za Zvezo koroških partizanov sta pred spomenikom žrtvam za svobodno Avstrijo položila venec Janez Weiss in Rado Janežič. V spominski proslavi pa so spregovorili Janez Weiss, Vilhelmina Woschank ter Helmut Stockhammer, ki so izpostavili pomembnost antifašističnega boja tedaj in tudi danes, ko desni ekstremizem in nacizem spet oživljata.

Slika: Mohar

Angažirani učitelji preprečili hujše negativne posledice

Angažirani dvojezični učitelji so preprečili hujše negativne posledice novega ločevalnega šolskega zakona, ki je stopil v veljavo s šolskim letom 1988/89. Tako meni koordinator komisije za spremljanje novega šolskega zakona, ki jo je ustanovilo pedagoško dvojezičnih učiteljev, dr. Teodor Domej.

To kažejo podatki o prijavih k dvojezičnemu pouku, ki jih je v torek objavil Koroški deželni šolski svet. Število prijav k slovenskemu pouku se je stabiliziralo v mejah razvoja zadnjih let, na nekaterih šolah se je število prijav povečalo, na nekaterih pa nazadovalo.

1. oktobra 1988 so bile prijave k dvojezičnemu pouku na 64 ljudskih šolah, ki sodijo v območje, za katero velja

manjšinski šolski zakon. V 1. razredih je bil prijavljen 301 učenec (ali 20,16% skupnega števila), na ljudskih šolah (dvojezični pouk v 1,2,3 razredu in pouk slovenščine v 4. razredu) vsega skupaj 1160 šolarjev, od tega pa na predšolski stopnji 63 otrok (ali 19,87%).

K dvojezičnemu pouku prijavljeni otroci obiskujejo 6 enorazrednih, 14 dvorazrednih in 42 štirirazrednih šol. Na prvih treh šolskih stopnjah obiskuje dvojezični pouk 829 učencev. Na 4. šolski stopnji obiskuje pouk slovenščine kot jezikovni pouk 253 šolarjev, prav tako še 10 učencev na višjih ljudskošolskih stopnjah. V posebnih šolah oz. v posebnih razredih obiskuje pouk slovenščine 5 (dalje na 2. strani)

Odločitev čez 10 dni

(nadaljevanje s 1. strani)

je še okrepil, ko je deželni referent za vprašanja varstva okolja Herbert Schiller ob 13. uri že poročal po radiu, kaj je današnja obravnava prinesla, medtem ko so ob istem času udeleženci še zatrjevali, da razprava še ni končana.

Pojavila pa se je še ena nejasnost, ker je deželni svetnik Schiller govoril o dveh študijah, medtem ko se je s seje v Obirju zvedelo, da menda dr. Kofler ne odstopa od svojih ugotovitev glede onesnaženja okolja. V tej zvezi je vsekakor dejstvo, da zastopniki tovarne tudi pred začetkom obravnave niso prejeli omenjene študije, po kateri naj bi Obir akutno ogrožal zdravje predvsem prebivalstva na Rebrci. Tako

torej Obirjevi zastopniki tudi niso imeli možnosti, da bi se že pred obravnavo posvetovali o raznih očitkih in možnostih preprečitve teh. Na

V razpravi so potem tudi ugotovili, da Obirja ne morejo kriviti za neposredno grozečo nevarnost, ker npr. tudi danes – tako je med obravnavo dejal sam Kofler – onesnaževanje okolja ne dosega tiste stopnje, ki bi bila nevarna za zdravje in življenje ljudi v okolici. Sploh se je na današnji obravnavi izkazalo, da Kofler tudi deželnemu svetniku Schillerju menda nikoli ni govoril o neposredni, temveč le o posredni nevarnosti. Ker zastopniki in pravniki Obirja niso imeli pred obravnavo na razpolago podrobnejših podatkov (tudi

študije ne), so se morali na današnji obravnavi šele seznanjati z raznimi očitki. V tem smislu je tudi Obirjev odvetnik dr. Gabriel Lansky ocenil obravnavo kot ne povsem pravilno pripravljeno. Lansky je po obravnavi v izjavi za tisk nadalje poudaril, da Obir ne priznava grozeče nevarnosti, da pa je vodstvo tovarne kljub temu po lastni volji pripravljeno, da uresniči nekaj ukrepov, ki bi prispevali k zmanjšanju onesnaževanja okolja z žveplovim dioksidom. Tako so danes na obravnavi sprejeli kot prve takšne ukrepe spremembe dela v kuhalniku (celulozo bodo dalj časa kuhali, s tem pa izgubili tudi na kvantiteti in kvaliteti celuloze), pa tudi kurilno olje bodo zamenjali z drugim, ki v manjši meri onesnažuje okolje. Naposled pa so zastopniki Obirja tudi poudarili, da bodo do najkasneje 15. decembra predložili detajlirani sanacijski in finančni koncept za obnovo in izgradnjo podjetja. S strani oblasti je mag. Hosp z okrajnega glavarstva poudaril, da ima tovarna Obir zdaj deset dni časa, torej do 7. 11. 1988, da sama uvede omenjene ukrepe, ter izdela alternativne predloge za zmanjšanje obremenitve okolja. Na vsak način bodo pri Obirju namestili stalni merilec obremenitev, s katerim bo tudi podjetje samo lahko spremljalo, v koliko onesnažuje oziroma če je nevarnost, da bi prekoračilo dovoljene mere.

Mag. Hosp pa tudi ni izključil, da bi oblast po preteku desetih dni zaprla tovarno, v kolikor Obirju ne bi uspelo znižati onesnaževanja na dovoljeno mero. Hosp in Kofler pa sta tudi poudarila, da je treba računati tudi s tem, da bo moral Obir zaradi neugodnega vremena in zračnega pritiska začasno zaustaviti proizvodnjo. Več prihodnjic.

Kar zadeva sedanje našo politiko, menim, da socialistična zveza izhaja iz mnenja predstavnikov manjšine same, ki naj bo subjekt in oblikovalec svojega političnega življenja. Slovenija kot nacionalna skupnost pa bo to mnenje in aktivnost podpirala, pomagala uresničevati, nikakor pa ne razsojevala.

Drugo pa je, kar za Slovenijo ni vprašljivo, in mislim, da tudi za Jugoslavijo ne, da smo soprodpisniki Avstrijske državne pogodbe – 7. člena – in da je treba seveda temu primerno vztrajati in nekako z legitimnimi političnimi silami Avstrije iskati pravzaprav tako solucijo, ki ustreza manjšini na Koroškem.

Namreč dejstvo je, da manjšino mora ščititi večina. Pravzaprav mora biti večina zainteresirana za vitalnost, za obstoj manjšine. Če tega ni, potem se začne rušiti tisti kulturno-civilizacijski dosežek, ki ga na nek način vsebuje pohelska Evropa. Realnost Evrope so manjšine in če hoče biti neka država na kulturni ravni, se mora tega zavedati.

„Slovenski vestnik“ nadaljuje svojo serijo intervjujev s pomembnimi osebnostmi na političnem, gospodarskem in kulturnem področju. Tokrat se je glavni urednik Ivan Lukan pogovarjal s podpredsednikom Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, Viktorjem Žakljem. Sogovornik, ki je mnogim Korošcem poznan kot bivši župan občine Škofja Loka, je odgovoril na vprašanja o slovenski manjšini na Koroškem, podal stališče SZDL Slovenije k ločevalnemu šolskemu modelu, ter spregovoril o najnovejših dogodkih v Jugoslaviji in stanju po 17. in 18. seji Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije.

Šolski model je „slabo spričevalo“ za Koroško

Slovenski vestnik: Tovarš podpredsednik, kako Socialistična zveza delovnega ljudstva Slovenije ocenjuje trenutni položaj koroških Slovencev, ločevalni šolski model na Koroškem in kaj lahko Slovenija in Jugoslavija storita v podporo slovenski manjšini v Avstriji?

Viktor Žakelj: Razdrobljenost slovenstva v zadnjih letih močno povezuje skupni slovenski kulturni prostor, ki s svojimi vsebinskimi dejavnostmi posega preko danih meja Slovenije tudi med naše zamejce v Italijo, Avstrijo in na Madžarsko. Skupni prostor pa pomeni seveda tudi kulturno sfero in sodelovanje z legitimnimi predstavniki tega slovenstva. Mislim, da so bile na Koroškem, zgodovinsko gledano, storjene nekatere napake, ker se je politika reševanja problemov preveč naslanjala na eno ali drugo grupacijo, kar pa ni prineslo željenih uspehov.

Kar zadeva sedanje našo politiko, menim, da socialistična zveza izhaja iz mnenja predstavnikov manjšine same, ki naj bo subjekt in oblikovalec svojega političnega življenja. Slovenija kot nacionalna skupnost pa bo to mnenje in aktivnost podpirala, pomagala uresničevati, nikakor pa ne razsojevala.

Drugo pa je, kar za Slovenijo ni vprašljivo, in mislim, da tudi za Jugoslavijo ne, da smo soprodpisniki Avstrijske državne pogodbe – 7. člena – in da je treba seveda temu primerno vztrajati in nekako z legitimnimi političnimi silami Avstrije iskati pravzaprav tako solucijo, ki ustreza manjšini na Koroškem.

Namreč dejstvo je, da manjšino mora ščititi večina. Pravzaprav mora biti večina zainteresirana za vitalnost, za obstoj manjšine. Če tega ni, potem se začne rušiti tisti kulturno-civilizacijski dosežek, ki ga na nek način vsebuje pohelska Evropa. Realnost Evrope so manjšine in če hoče biti neka država na kulturni ravni, se mora tega zavedati.

Kar zadeva šolsko zakonodajo, to se mi zdi nerazumljivo, da se to lahko dogaja v republiki Avstriji, saj konec koncev čisto preprosto velja: čim več jezikov znaš, tem več veljaš. Preštevanje, segregacija in tako naprej je nekaj, za kar sem mislil, da je stvar preteklosti, da morda sodi še v kakšno napol razvita področja. Tu gre za specifičen sindrom nemstva, agresivnosti, ki smo jo Slovenci doživljali na prelomu v naše stoletje. Pričakovati je bilo, da se bo ta sindrom izpeljal z zlomom rajha, vendar kot rečeno, se je ta sindrom – kompleks napram slovenstvu na Koroškem utrdil in se na tak način reproducira. Mislim, da je to moralni problem naprednega in kulturnega avstrijstva, pa naj se imajo za Avstrijce, za Nemce ali za karkoli. Mene bi strahotno žalilo in bi storil vse, da ne bi prišlo do česa podobnega, če bi mi tako ravnali s svojim avtohtonim delom Italijanov na zahodni ali z Madžari na severno-vzhodni meji. Gotovo vam je znano, pri nas so šole odprte, področje je bilingvistično, ljudje se trudijo, da obvladajo drug jezik in spoštujejo kulturne dobrine enega ali drugega naroda. V tem se mi zdi to, kar se dogaja na Koroškem, slabo spričevalo tega dela Avstrije. Kolikor pa jaz poznam tisk, pa tako ne razmišlja ostali del Avstrije, kar nas na nek način hrabri, da bo tudi to „haidlerjanstvo“ na nek način preseženo.

Slovenski vestnik: V zapadnoevropskih državah in tudi v Avstriji trenutno zelo pesimistično ocenjujejo jugoslovansko politično in gospodarsko situacijo. Govorijo o bolniku, ki je na smrt bolan. Je operacija, ki so jo izvedli na 17. seji Centralnega komiteja zveze komunistov Jugoslavije izboljšala stanje samo kratkoročno, ali lahko bolj optimistično gledamo v bodočnost?

Viktor Žakelj: Ne smemo pozabiti, da je Jugoslavija nastala po razpadu dveh tisočletnih imperijev – Habsburškega in Osmanskega. Znotraj

Koroška bo soodločala o vsaki točki...

Koroški deželni glavar dr. Peter Ambrozy je na včerajšnji seji koroškega deželnega zbora poudaril, da Dunaj v primeru uresničitve memorandum ne bo mogel mimo stališč koroških strank in deželne vlade. Dejal je tudi, da „pakt“ med ministroma Neisserjem in Löschnakom ne obstaja in da deželna vlada sploh še ni uradno obveščena o konkretnih točkah tega memoranduma, razen v zadevi dvojezične trgovske akademije. Glede zahteve, bile v dunajski šolski komisiji upoštevane tudi koroške politične stranke, je Ambrozy deželni zbor informiral, da ministrica Hawličkova na tozadevno pismo še ni odgovorila. FPÖ pa je v deželnem zboru predlagala dodatno ustanovitev spremljevalne šolske komisije pri Koroškem deželnem šolskem svetu, ki naj bi zagotovila popolno uvedbo ločevalnega „pedagoškega modela“.

Srečanje na Koroškem

Na predvečer avstrijskega državnega praznika sta Matjev Grilc in Karel Smolle pripravila v Modestovem domu „srečanje na Koroškem“. Vabilu se je odzvalo skoraj sto ljudi, povečini krajevnih funkcionarjev Enotne liste in slovenskih društev. Od politikov koroških strank je bil najvidnejši deželni tajnik SPÖ Großmann.

Spremembe pri „nt“

Po odhodu glavnega urednika mag. Janka Kulmescha je predsedstvo Narodnega sveta na svoji zadnji seji imenovalo Silva Kumra za novega glavnega urednika „nt“. Uredništvo „Slovenskega vestnika“ kolegu Kumru čestita k novi funkciji, prejšnjemu glavnemu uredniku Kulmeschu pa želi uspešno delo v novem poklicu.

Učitelji preprečili hujše negativne posledice modela

(nadaljevanje s 1. strani)

učencev. Na 18 ljudskih šolah, ki sodijo v področje manjšinskega šolskega zakona, ni prijav k dvojezičnemu pouku.

Pouk slovenščine obiskuje na 14 od 24 glavnih šol 280 šolarjev. Od tega jih je po manjšinskem šolskem zakonu prijavljenih 114, 98 pa jih obiskuje slovenščino kot alternativni predmet namesto angleščine, 68 pa kot prosti predmet.

Zvezno gimnazijo za Slovence obiskuje v 18 oddelkih vsega 435 dijakov, od tega 259 na višji stopnji. Pouk slovenščine na srednjih in višjih šolah obiskuje kot alternativni obvezni ali kot prosti

predmet 234 dijakov.

Eno- in triletno privatno dvojezično strokovno šolo za gospodarske ženske poklice konventa šolskih sester v Šentpetru pri Šentjakobu, ki uživa pravico javne šole, obiskuje v tem šolskem letu 69 gojenk.

Skupno obiskuje v šolskem letu 1988/89 na področju manjšinskega šolstva 2178 šolarjev in šolarik predmet

slovenščino oz. so udeležujejo pouka v slovenskem ali v nemškem in slovenskem učnem jeziku. Deželni šolski svet v posebni izjavi ocenjuje splošno situacijo na področju manjšinskega šolstva z ozirom na število prijav za stabilno.

O stanju na področju dvojezičnega šolstva bomo podrobneje poročali v naslednji številki.

Zaradi praznika naslednji Slovenski vestnik v petek!

Spoštovani naročniki in bralci!

Zaradi praznika v torek, 1. novembra 1988, boste prejeli naslednjo številko Slovenskega vestnika v petek 4. novembra. Petkova številka bo zato obširnejša in polna zanimivih informacij z vseh področij.

Podpredsednik Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije Viktor Žakelj.

teh imperijev se je razvila neka kultura, pravzaprav pa tudi različna civilizacija in kar je tudi tragično, da so bili narodi na obrobju obeh imperijev drug proti drugemu hujskami, kajti tu se stikajo tri veroizpovedi, prepletajo se slovanski in neslovanski jeziki itd. Problem Jugoslavije od samega začetka je jugoslovanstvo. Kaj to pomeni, kaj nas povezuje? To moramo gledati zgodovinsko. Ob različnem iskanju odgovorov mislim, da je to ideja o socializmu, ki se lahko dvigne nad veroizpovedi, nad jezike, nad narode, ki je na nek način nadnacionalna. Pogojno rečeno, ta ideja po razrednem principu lahko integrira Jugoslavijo in prav to je bistvo titoizma.

Danes, vidite, pa se je nekaj potrdilo, kar je nesporno najbrž že od samega začetka, namreč, da je razredno podrejeno na nek način nacionalnemu in da pravzaprav ta socialni razredni moment lahko živi in se uveljavi znotraj nacije, navzven pa je seveda vprašanje. V odgovor na vaše vprašanje bi rekel, da Jugoslavija potrebuje sveže odgovore na vprašanje jugoslovanstva in socializma v njej. Po zadnjih razburljivih dogodkih in pomirjujočih 17. in 18. seji CK ZKJ je to poseg zdravnikov v to jugoslovansko balno tkivo. Ta pa bo uspešen edinole, če so ugotovljeni pravi vzroki, prava bolezen in če sklepi sej v Beogradu pomenijo tudi uspešno operacijo. Če pa nismo upoštevali vseh stranskih simptomov, družbenih in nacionalnih problemov, ki bodo nadalje napadali to tkivo, pa bo habilitacijski proces še dolg in naporen.

Slovenski vestnik: Kakšno vlogo lahko igra Slovenija pri razvijanju demokratičnega procesa, kar se tiče mednacionalnih odnosov v Jugoslaviji. Slovenija pa ima gotovo pomembno besedo tudi na gospodarskem področju.

Viktor Žakelj: Vidite, zgodovinsko vzeto je bil tu vedno konflikt med srbstvom in hrvaštvom in Koroščeva Slo-

venska ljudska stranka s svojo linijo je vedno igrala vlogo tistega kazalca, ki je uravnotežalo tehniko.

V tem trenutku mora imeti Slovenija svojo filozofijo, svoje videnje, namreč njena ekonomska potencia, ki je močnejša ali vsaj enaka mnogoštevilnejšim narodom, Hrvatim in Srbom, seveda govori za to. Sodelovanje v Jugoslaviji moramo iskati na konkretnih primerih, tu ne sme biti nekega priorističnega paktiranja, ustvarjanja nekih vnaprejšnjih podpor. Mi moramo za vsak konkreten primer, problem, iskati odgovor oziroma se vključevati v tisto koalicijo, ki se uresničuje v Jugoslaviji, za katero smo prepričani, da je v načelnem dolgoročnem interesu ljudi itd.

Slovenija ima veliko izkušnjo tudi v nacionalnem smislu. Mi smo, zgodovinsko gledano, stoletja živeli kot neka manjšina, ki se je počasi prebujala in dobivala legitimnost v svetu. Tudi danes imamo dve avtonomni narodni skupnosti, Madžare in Italijane, in smo verjetno tudi zaradi te svoje izkušnje večinskega naroda pravzaprav bili v stanju in pripravljeni, da smo kljub slabim izkušnjam z italijanstvom in madžarstvom v drugi svetovni vojni pravzaprav našli po moji sodbi ustrezno rešitev manjšinske problematike. S tem seveda ne rečem, da je to labodji spev, da je to najvišja pesem, tu je mogoče še marsikaj narediti. Najbrž smo lahko s to svojo izkušnjo dragoceni za Jugoslavijo in seveda tudi za probleme znotraj Srbije, ki so prav v nacionalnem smislu zelo prisotni.

Moram pa reči, da kar zadeva Slovenijo tega trenutka, njeno politično vodstvo, njeno intelektualno potenco, je v tem smislu v Jugoslaviji prisotna. Ona se opredeljuje, se javno zavzema, hodi pokonci, je načelna. To pa seveda vzbuja tudi nenačelne strasti, pomisleke, težke diskvalifikacije. Moram pa reči, da je to žal politična rana, to je politika.

HEUTE
IM

SLOVENSKI
VESTNIK

Die Seite
für unsere
deutschsprachigen
Leser/innen

Vizepräsident Žakelj: Neues Schulgesetz stellt Kärnten „schlechtes Zeugnis“ aus

Als völlig unverständlich bezeichnete der Vizepräsident der Sozialistischen Allianz Sloweniens, Viktor Žakelj, in einem Interview mit dem „Slovenski vestnik“ die neue Schulgesetzgebung in Kärnten.

Der slowenische Spitzenpolitiker zeigte sich überrascht, „daß Österreich im Europa von heute“ ein derartiges Gesetz beschlossen hat. „Zählungen, Segregation usw. sind etwas, was man mit der Vergangenheit verbindet und eher halbentwickelten Bereichen zugerechnet wird“, erklärte Žakelj, der in diesem Zusammenhang ausführte, daß das, was in Kärnten geschieht, ein „schlechtes Zeugnis für diesen Teil Österreichs“ darstellt. Der Vizepräsident der Sozialistischen Allianz Sloweniens hielt dabei fest, daß er darüber informiert sei, daß das übrige Österreich anders als Kärnten denke und dies die Hoffnung stärke, daß die Haider-Politik doch überwunden werden könne.

Auf die Schulregelung in

ORF: TV für Volksgruppen startet am 5. März 1989

Sollte das ORF-Kuratorium in seiner Sitzung im Dezember 1988 der Einführung von TV-Volksgruppen-Sendungen im Fernsehen zustimmen, startet das Volksgruppen-TV am Sonntag, dem 5. März 1989.

Zweisprachiger Unterricht: Engagement der zweisprachigen Lehrer konnte schlimmere negative Folgen der Schülertrennung verhindern!

Das Engagement der zweisprachigen Lehrer an den zweisprachigen Volksschulen Südkärntens konnte vorerst noch schlimmere negative Folgen des neuen Minderheitenschulgesetzes verhindern und dazu beitragen, daß die Anmeldungen zum zweisprachigen Unterricht bzw. Unterricht in slowenischer Sprache noch als stabil bezeichnet werden können.

Der Landesschulrat für Kärnten veröffentlichte Dienstag die Schülerzahlen mit Stichtag 1. Oktober 1988 im Bereich des Minderheitenschulwesens für das Schuljahr 1988/89 aus denen hervorgeht, daß im laufenden Schuljahr im örtlichen Geltungsbereich des Minderheitenschulgesetzes an 64 Volksschulen für die 1. Schulstufe 301 Schüler, das sind 20,16 Prozent, zum zweisprachigen Unterricht angemeldet wurden. Im Pflichtschulbereich sind nach Mitteilung des Landesschulrates für Kärnten insgesamt 1160 Schüler zum zweisprachigen Unterricht angemeldet, davon in der Vorschule 63 Schüler (19,87 Prozent).

Die zum zweisprachigen Unterricht angemeldeten Schüler verteilen sich auf

Slowenien eingehend erklärte Žakelj, daß in jenen Bereichen, in denen die italienische und ungarische Volksgruppe lebt, die Schulen geöffnet und die Gebiete zweisprachig sind.

Viktor Žakelj nahm in dem Interview mit Chefredakteur Ivan Lukan auch zur Zukunft Jugoslawiens nach dem 17. und 18. Plenum des Zentralkomitees des Bundes der Kommunisten Jugoslawiens Stellung. Er betonte, daß in Jugoslawien eine „neue Qualität“ entstehe, die optimistisch stimme. Es hänge jedoch viel davon ab, ob diese neue Qualität in den politischen und wirtschaftlichen Strukturen auch umgesetzt werden könne und wie lange dieser Prozeß der Umsetzung dauern werde. Wenn die Probleme an der Wurzel angepackt bzw. behandelt werden, so sei Optimismus am Platz, sollte jedoch nur halbherzig an die Lösung der schwierigen Situation herangegangen werden, so werde die Suche nach einem Lösungsmodell noch lange dauern und anstrengender sein.

Slowenien falle in diesem Prozeß der Bewältigung der Probleme eine besondere Rolle zu. „Slowenien muß hier seine Philosophie haben und sich jener Koalition an-

schließen, die dem grundsätzlichen und langfristigen Interesse der Menschen entspricht“, betonte der slowenische Politiker. Er verwies dabei auf die Tatsache, daß besonders Slowenien große Erfahrungen im Hinblick auf Nationalitätenfragen habe und positive Lösungen realisiert hat. „Wahrscheinlich sind wir gerade auf Grund dieser Erfahrungen für Jugoslawien und auch für die Republik Serbien bei der Suche nach Lösungen wertvoll“, erklärte Žakelj.

Zum dem in mehreren Punkten nach wie vor nicht erfüllten Artikel 7 des Österreichischen Staatsvertrages erklärte der Vizepräsident der Sozialistischen Allianz Sloweniens, daß Slowenien und natürlich Jugoslawien als Mitunterzeichner des Staatsvertrages auf der Erfüllung der staatsvertraglichen Verpflichtungen seitens Österreichs beharren und mit den legitimen politischen Kräften in Österreich eine Lösung bzw. Erfüllung der Verpflichtungen suchen müßten, die den Vorstellungen der Minderheit entspricht. „Die Mehrheit muß an der Vitalität und am Bestand der Minderheit interessiert sein“, betonte Viktor Žakelj und fügte hinzu, „daß im gegenseitigen Fall an den kultur-zivilisatorischen Errungenschaften gerüttelt würde, die Europa nach der Helsinki-Konferenz inhaltlich kennzeichnen.“

angemeldet 114, 98 besuchen Slowenisch alternativ statt Englisch, 68 Schüler als Freigegegenstand.

Das Bundesgymnasium für Slowenen besuchen in 18 Klassen 435 Schüler, davon 259 an der Unterstufe. Den Slowenischunterricht an mittleren und höheren Schulen besuchen als alternativen Pflichtgegenstand oder Freigegegenstand 234 Schüler.

Die einjährige und dreijährige private zweisprachig geführte Fachschule für wirtschaftliche Frauenberufe des Konvents der Schulschwestern in St. Peter bei St. Jakob im Rosental mit Öffentlichkeitsrecht besuchen im Schuljahr 1988/89 69 Schülerinnen.

Insgesamt besuchen im Schuljahr 1988/89 im Bereich des Minderheiten-Schulwesens 2178 Schüler und Schülerinnen den Gegenstand Slowenisch bzw. nehmen am Unterricht in slowenischer oder in deutscher und slowenischer Unterrichtssprache teil.

sechs einklassige, 14 zweiklassige und 42 vierklassige Volksschulen. An den ersten drei Schulstufen besuchen 829 Schüler den zweisprachigen Unterricht nach dem

Minderheiten-Schulgesetz. An der 4. Schulstufe besuchen 253 Schüler Slowenisch als Sprachunterricht, ebenso 10 Schüler an der Volksschuloberstufe. 5 Schüler besuchen Slowenisch an Sonderschulen bzw. Sonderklassen.

An 18 Volksschulen im Geltungsbereich des Minderheiten-Schulgesetzes gibt es keine Anmeldungen zum zweisprachigen Unterricht.

Slowenischen Sprachunterricht an Hauptschulen besuchen an 14 von 24 Hauptschulen 280 Hauptschüler. Von diesen sind nach dem Minderheiten-Schulgesetz

KOMENTAR

ANDREJA
MOHARJAVSEBINSKA
VRZEL...

Deželni kongres Zelene alternativne liste minulo soboto si je po besedah svojega poslovođa zastavil sicer visok cilj („ZAL naj bo več kot samo alternativa k etabliman stran- kam“), toda kongres, ki je bil precej slabo obiskan, te naloge vsebinsko nika- kor ni mogel uresničiti. „Zmanjkalo nam je vi- zij“, je to stanje opisal nek delegat, ki se je tudi raz- burjal, da udeleženci kon- gresa niso sposobni izde- lati konkretnih zahtev in predstav v zvezi s pereči- mi vprašanji, ki se tičejo dežele in njenih prebival- cev.

Kongresu je dejansko manjkala prav izpoved- nost. Preveč očitno je bi- lo, da si člani menda niti sami nimajo več kaj pove- dati ter da njihovo delo in načrtovanje bremenijo in hromi nastala situacija po pristanku zelenga poslan- ca Smolleja na ločevalni šolski model.

Prav to temo so sprožili nekateri delegati, ki pa tu- di na svojem kongresu niso dobili ustreznega od- govora za to početje. Smolle jih je sicer skušal pomiriti s tem, da po svoje sam nosi odgovornost za to glasovanje, toda taka njegova izpoved ne more celotne skupine, ki jo je ta- ko ravnanje prizadelo, oprati očitka, da se je po- stavila v vrsto z najhujšimi nasprotniki slovenske manjšine. Tako je nastala tudi situacija, da razen sa- mega Smolleja nihče ni zagovarjal tega početja. Zato ni začudilo, da je ne- ki delegat zahteval, naj kongres obsodi Smolleje- vo glasovanje ter da naj odloča o posledicah za Smolleja. Tudi pri tem predlogu Smolle ni imel zagovornika, razen mor- da Pavleta Apovnika, ki je opozoril, da bi obsodba Smolleja pomenila tudi obsodbo volilnega part- nerja pri volitvah, KEL....

Pa tudi ta Apovnikov poziv Smolleju ne bi po- magal, če ne bi vsa skupi- na delegatov KEL – brez argumentov – glasovala proti zahtevi po obsodbi. Tako zahteva ni dobila večine in kongres torej ni obsodil Smollejevega pristanka na ločitev. Ostal pa je vtis, da vsaj nemško govoreči člani ZAL nika- kor niso zadovoljni s Smollejevo solo akcijo, ter da po kongresu znotraj zelenih obstaja neka vrzel, ki jo bodo le težko zapolnili. Se bodo morali tudi ti razcepiti?

V imenu večinskega naroda je sodeloval Gemischter Chor Niederdorfer

V znamenju solidarnosti

Ne le kot predstavnik tem- več tudi kot slavnostni govornik, je minuli torek v imenu Avstrijske lige za človekove pravice poslovođa predsednik te organizacije Feliks J. Bister nastopil na tradicio- nalni prireditvi „Dober večer, sosed! – Guten Abend, Nachbar!“, ki jo vsako leto v Železni Kapli prireja SPD „Zarja“.

Feliks Bister je ob tej pri- ložnosti razložil namen in cilj Avstrijske Lige za človekove pravice, namreč da se zavzema in brani človekove

pravice s tem, da pomaga posameznikom in skupinam, ki po subjektivnem in objektivnem mnenju pač niso – ali še niso – deležni takšnega osnovnega priznanja s strani javnih organov, družbe ali zasebnikov. To velja tudi za etnične in socialne sku- pine, ki jim večinska družba ne da zaželenih svoboščin in podpore za razvoj lastne identitete, kot to trenutno doživljamo koroški Slovenci na ljudskošolskem področju – pa ne le tam. Feliks Bister je nadalje obrazložil pojem

avstrijske nacije, kakor si ga predstavlja njegova organiza- cija, namreč da je to skupnost raznih narodov in narodnosti z različnimi jeziki in kultu- rami, ki skupno sestavljajo avstrijsko narodnost. Bister je ob tej priložnosti izrazil tudi svojo solidarnost z delavci tovarne Obir, ki jim v primeru zaprtja tega obrata grozi brezposelnost.

Kulturni spored so ob- likovale kulturne skupine iz občine Železna Kapla ter MePZ „Danica“ iz Šentvida v Podjuni.

Feliks J. Bister v imenu Lige za človekove pravice

Med gosti sta bila tudi župan Haller in poslovođa tovarne Obir Wieser, ki sta navzoče informi- rala o položaju tovarne.

Medel kongres koroških zelenih

Kongres deželne organiza- cije Zelene alternativne liste, ki so ga prejšnjo soboto prire- dili v celovškem Domu sindi- katov, je obiskalo le 40 od 78 vabljenih delegatov. Med njimi je bilo tudi 13 delegatov KEL, ki z zelenimi skupno nastopa pri volitvah in ima tudi v državnem zboru svoj avtonomni mandat na listi ZAL. Pričakovanja, da bo kongres koroških zelenih posredoval vsaj ogródje glob- ljega vsebinskega programa, pa so se razblinila v bistvu že na samem začetku zasedanja. Sam zvezni poslovođa ZAL Pius Strobl namreč ni vnesel načelnih smernic zelenih, če izvzamemo njegovo jasno

izpoved, da so zeleni proti vključitvi Avstrije v Evrop- sko skupnost, ker bi bile posledice vse preveč nega- tivne (npr. za malokmečko strukturo na Koroškem), ter njegovo ugotovitev, da je novi koroški deželni glav- ar Ambrozy očitno pripravljen za koalicijsko tudi z FP, samo da bi obdržal svojo pozicijo.

Glede programa in zahtev zelenih na Koroškem kongres ni izdelal jasnih smernic. Sicer so se trije člani predse- stva koroških zelenih kar sami hvalili s tem, da so več kot alternativa ustaljenim strankam, toda kekega po-

drobnejšega programa niso formulirali. To je tudi po- vzročilo, da so nekateri dis- kutanti pogrešali alternativ- nost svoje stranke, spet drugi pa so na zasedanju skušali vsaj razjasniti pozicijo koro- ške ZAL do pristanka Smol- leja na ločevalni šolski zakon.

Čeprav je kazalo, da je to očitno edina tema, o kateri so bila stališča različna, so toza- devno vprašanje potisnili naj- prej v posebni delovni krožek za narodnostna vprašanja, nato pa z veliko naglico izvedli glasovanje o zahtevi enega izmed delegatov, naj deželni kongres Smollejevo ravnanje obsodi in razmisli

o posledicah za Smolleja (ukor, izključitev, predlog, naj vrne svoj mandat v državnem zboru...). Ta zahteva je na kongresu dobila 7 glasov, 12 delegatov se je (očitno iz nevednosti) vzdrže- lo, 16 (med njimi 13 delega- tov KEL) pa jih je glasovalo proti zahtevi. Tako je bila torej tudi vsebinska razprava z glasovanjem o pravilnosti Smollejevega ravnanja v bistvu zatrta in zaključena. Naj še pripomnimo, da se je koroška ZAL vključila v član- stvo Avstrijske informacijske službe za razvojna vprašanja ter v solidarnostno društvo za partnerstvo mest Celovec - Managva. -ma

„Dober večer,
sosed! – Guten
Abend, Nachbar!“

Tudi na Radišah je bila pri- reditev v počastitev avstrij- skega nacionalnega praznika. Med številnim občinstvom je bilo, kar je zelo razveseljivo, tudi mnogo obiskovalcev iz vrst večinskega naroda, zlasti iz Žrelca. Slavnostni govornik je bil rektor celovške uni- verze univ. prof. dr. Günther Hödl, ki je jasno povedal, da je na osnovi študije avstrijske rektorske konference za uspešen razvoj narodnih skupnosti v Avstriji nujno potrebno večje upoštevanje slovenščino v javnem življe- nju. Prepričan je, da bi k temu doprineslo tudi vsaj pasivno znanje slovenščine v vrstah večine.

V Borovljah je bila prire- ditev v dvorani mestne hiše. Odziv prebivalstva iz Boro- velj in okolice je bil zelo velik, predsednik borovelj- skega društva Melhior Ver- del pa je izrazil svoje zadovoljstvo nad tem, da je bilo v dvorani tudi mnogo nemško govorečih občanov.

V vrsto društev, ki vabijo na prireditve Dober večer, sosed! sodi tudi SPD „Kočna“ v Svečah, ki je pri- reditev izvedlo na Bistrici v Rožu. Tam je bil slavnostni govornik dr. Gerhard Bus- sek, pri sporedu pa so, kot povsod, sodelovale tudi sku- pine večinskega naroda.

Slovenska filharmonija navdušila celovško publiko

Pod taktirko Uroša Lajovica in s solistom Aleksandrom Madžarom je minulo soboto v veliki dvorani Doma glasbe gostovala Slovenska filharmonija. Koncert v abonmajskem sporedu sta organizirala Glasbeno društvo (Musikverein) in Glasbena mladina (Musikalische Jugend).

Pred koncertom so mlademu glasbeniku Reinhardu Toriserju izročili razvojno nagrado za glasbo, ki jo namenja Kärntner Sparkasse.

Koncert Slovenske filharmonije je bil za Celovec velik glasbeni dogodek. Svečano vzdušje je že v začetku ustvarila do kraja zasedena dvorana, kajti poslušalce je pritegnil sloves orkestra, ki je z velikim uspehom gostoval domala po vsej Evropi, Sovjetski zvezi in Ameriki.

Uroš Lajovic je z orkestrom in solistom povsem upravičil sloves Slovenske filharmonije. Izvajali so dela Marka Tajčevića (Balkanski plesi), klavirski koncert Edvarda Griega, (s tem se je izkazal mladi pianist Alek-

sander Madžar), Ravelovo „Le Tombeau de Couperin“ in Fallasovo Plesno suito. Občinstvo je kvalitetno izveden program nagradilo z navdušenim aplavzom.

Tokratno gostovanje Slovenske filharmonije v Celovcu je prvo po večletni prekinitvi. Sobotni koncert je brez dvoma potrdil, da je s takimi gostovanji treba nadaljevati, saj doprinašajo k spoznavanju kulturnih dosežkov sosednjega naroda, zato bi morali biti sestavni del kulturne izmenjave med Koroško in Slovenijo.

Gledališka skupina Gorica (posnetek z vaje)

Sveče: spomenik F. Goršetu

O velikem sinu slovenske likovne umetnosti je spregovoril predsednik SPD „Kočna“ dr. Janko Zerzer, njegov prispevek k slovenski

umetnosti je naglasil tudi slovenski minister za kulturo Vladimir Kavčič. Kratek spored s primernimi pesmi je pod vodstvom Antona Feiniga

Recital

„Kamen molka“

V soboto, 29. oktobra ob 11.30, bo na slovenski gimnaziji v Celovcu gostovala Gledališka skupina iz Gorice. V obliki gledališča poezije bo v režiji Janeza Povšeta izvedla pesmi Andreja Kokota „Kamen molka“. Izbor iz navedene poezije je posnel tudi slovenski Radio Trst A.

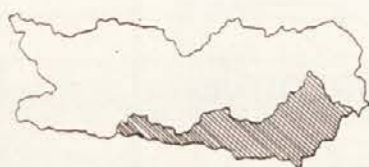
Skupina je za svoje delovanje prejela „Zlati krog“, priznanje ZSKD v Italiji.

zapel društveni moški zbor, spomenik je blagoslovil pater Roman, odkrila pa tajnica društva Amalia Feinig. Kipar Drago Tršar pa je udeležencem obrazložil pomen in izpoved skulpture, ki naj opozarja na delo velikega umetnika Franceta Goršeta.

Na pokopališču v Svečah so v nedeljo odkrili spomenik pokojnemu akademskemu slikarju in kiparju Francetu Goršetu. S tem se je Slovensko prosvetno društvo „Kočna“ v Svečah oddolžilo velikemu umetniku, ki je imenovano društvo razglasil za svojega dediča. Odkritja so se udeležili tudi prvi možje slovenske kulture, minister Vladimir Kavčič, predsednik Kulturne skupnosti Sergij Pelhan in predsednik Sveta za kulturo pri RK SZDL Jože Osterman. Akademski kipar in nekdanji Goršetov učenec Drago Tršar je v trajen spomin na svojega učitelja izdelal skulpturo iz bron.

Drago Tršar (treji z desne) razlaga pomen skulpture.

V ZRCALU

Rdeči petelin pri Leitgeb

SINČA VAS. – Prejšnji teden je v tovarni Leitgeb spet gorelo. Tokrat pravijo, da je šlo menda za samovžig v delu tovarne, kjer imajo postavljene stroje. Čeprav so Leitgebovi delavci ogenj hitro odkrili, je uničil filtrirno napravo ter važne dele strojev. Strokovnjaki so ocenili, da znaša škoda med 1,5 in 2 milijonoma šilingov. Tudi teden dni po požaru še ni jasno, ali bo prišlo tudi tokrat do ukinitve proizvodnje, kar se je prav v tem podjetju že večkrat zgodilo. Za škodo pa jamči zavarovalnica.

Pred nastopom Prvi dokaz...

CELOVEC. – Dijaki Mladinskega doma Slovenskega šolskega društva v Celovcu so v ponedeljek pred skoraj 100 gledalci ponovili svojo predstavo „Atomske bombe ni več“, s katero so navdušili tudi že letos ob zaključku šolskega leta. V sredo pa so dijaki s to predstavo nastopili v Slovenskem gledališču v Trstu, kjer so zaigrali za 800 svojih sovrstnikov.

ŠENTLIPŠ. – Pred tednom dni sta se v šentlipški farni cerkvi poročila Monika Marketz, pd. Radarjeva, ter Karl Ladinig z Djekš. Že kar na vaškem trgu sta mlada zakonca morala dokazati, da znata mlestiti krave, ter da bosta sposobna tudi naprej voditi Radarjevo kmetijo. Skupaj z vaščani jima želimo mnogo sreče in upamo, da bosta nadaljevala ideale prednikov.

Močan turizem Za fotografe...

ŠKOCIJAN. – Turistična regija Klopinsko jezero navaja letos zelo ugodno statistiko: doslej je namreč celotna regija zabeležila kar 1,092 milijona nočitev in se s tem prvič v času svojega obstoja tako močno približala željenemu številu 1,1 milijona. Ta porast pripisujejo predvsem izboljšanju letne turistične ponudbe, pa tudi večjim prenočitvenim zmogljivostim.

CELOVEC. – Slovensko planinsko društvo bo v kulturni taberni „pri Joknu“ tudi letos organiziralo razstavo planinskih fotografij (5. – 17. 12.). Pet jih bo nagrajenih. Pošljite do 3 slike (barvne ali črno-bele) na SPD, Tarviserstraße 16, Celovec. Na hrbtni strani napišite geslo in ime motiva. Naslov pa priložite v posebni kuverti. Strokovna žirija bo nagradila 5 slik.

10 let pedagoškega dela vrtca

CELOVEC. – Na iniciativo staršev je bilo 24. oktobra 1978 ustanovljeno društvo „Naš otrok“, ki je 10. novembra istega leta odprlo dvojezični otroški vrtec v Celovcu. Ta je prejšnjo soboto slavil svoj desetletni jubilej. Vzgojiteljice so pripravile slovesen spored, pri katerem so otroci pokazali, kaj vse so se v vrtcu naučili. V imenu društva je spregovorila predsednica Marija Sikoronja. Izpostavila je potrebo po dvojezični vzgoji in se zahvalila vsem, ki so v minuli dobi podpirali delovanje vrtca. Nadalje je spregovorila Ana Četkovič, ravnateljica celjskih vrtcev, ki je ob tem predala otrokom vrsto daril. Predsednik NSKS Matevž Grlec je podprl zahtevo po dvojezični ljudski šoli v Celovcu. Kljub temu pa celovški župan Guggenberger, ki je govoril o nekih „otročih celovškega zmaja – Lindwurmkinder“, o tej zahtevi ni spregovoril niti besede. Župan sam bi pač moral najbolje vedeti, da samo z idealizmom ne more delati nobena ustanova. In tako bodo ti „otroci zmaja“ še naprej čakali na javno dvojezično vzgojo.

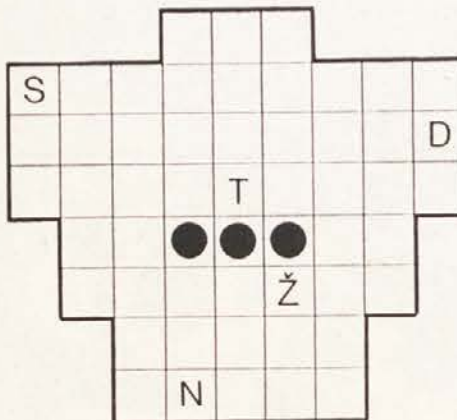
Oroci vrtca „Naš otrok“ so pripravili praznični spored.

Slika: Pasterk

PRIREDITVE

Datum	Kraj	Prireditelj
Sobota 29. 10. 16.00	pokopališče v Šentrupertu pri Velikovcu	CENTRALNA SPOMINSKA SVEČANOST ob Dnevu mrtvih
Sobota 29. 10. 20.00	bivši komunikacijski center, Reitschulgasse 4, Celovec	MOŽATO – ALI ZAKAJ BI? Scensko branje Erice Fischer in Martina Fischerja
Petek 4. 11. 19.30	Dom sindikatov, (OGB-Haus) Celovec	KONCERT SKUPINE „SCHMETTERLINGE“ Z novim programom „Jahre wie Tränen“ (Vom kleinen Widerstand und von der großen Beteiligung). Vstopnina: V predprodaji 50 šil., na blagajni 70 šil., za člane sindikata 30 oz. 50 šil.
Nedelja 6. 11. 19.30	Katoliški dom prosvete v Tinjah	OBČUTEK SKUPNOSTI IN OSEBNOSTNI RAZVOJ Predava: prof. dr. Friedrich Hacker, (znan in 6-delne televizijske nanaizanke „Wir“ „Spoznaj samega sebe“). Govoril bo o medse- bojnem vplivanju pri nastajanju individualnega Jazain kolektivnega Mi; o spremembah sodo- bne osebnostne strukture in o agresijah proti „drugemu“.
Nedelja 6. 11. 20.30	Kamot, Celovec	BARBARA THOMPSON & JON HISEMAN Britanska zakonca Thompson (saksofon) in Hiseman (tolkala) se predstavljata z novim pro- gramom.
Torek 8. 11.	Mestna hiša, Celovec	QUO VADIS, JUGOSLAVIJA? O anatomiji krize Podliska diskusija. Referenta: Slavko Fras (glavni urednik „naših razgledov: Dr. Walter Lukan, Österreichisches Südost- und Osteuropainstitut
Torek 8. 11. 19.30	Katoliški dom prosvete v Tinjah	ČERNOBIL – ZADNJI OPOMIN (nem.) Predavatelj: dr. Dieter Schmidt, Dobrla vas
Sreda 9. 11. 19.30	Katoliški dom prosvete v Tinjah	IZGON JUDOV IN IZSELJEVANJE SLOVENCEV (nem.) Podobnosti in razlike pri nacionalističnih strategijah zasledovanja na Koroškem Predavatelj: dr. August Walz, Celovec. Že za časa „Kristalne noči“ (9. – 10. november 1938) je nacistični režim na Koroškem imel začrtano tudi svoje zadržanje do slovenske narodne skupnosti.
Petek 11. 11. 20.00	Kulturna taberna Pri Joklnu, Celovec	PISMO, NAMENJENO SIEGLINDE TSCHABUSCHNIG Predstavi- tev knjige založbe Drava. Univ. prof. dr. Klaus Ottomeyer (Celovec) bere iz svoje nove knjige o posledicah vojne, premagovanju prete- klosti in manjšinskem konfliktu ob primeru Koroške.
Petek 11. 11.	Glavni trg v Borovljah	MARTINOV TRG
Nedelja 13. 11. 14.30	Mladinski dom, Mikschallee 4 Celovec	„1938 – 1988 BILANCA“ KONCERT SPZ OB SPOMINSKEM LETU Nastopajo: MePZ Podjuna Pilberk, MoPZ SPD Valentin Polanšek, Vokalni ansambel SPD Danica, Eda in Silviya Velik, Ansambel Drava, Vokalno-instrumentalni ansambel iz Roža po koncertu diskutirajo: univ. prof. Peter Gstettner, novinar Reinhold Henke in Peter Kreisky (Neues Österreich).
Sreda 16. 11. 19.30	Katoliški dom prosvete v Tinjah	BRANITE SE PROTI NOVO OŽIVLJENEMU DUHU PRETEKLOSTI. Predava: dipl. trg. Janko Urank, Celovec.
Sobota, 29. in nedelja, 30. 10.	Činoviče pri Beljaku	PASTIRSKI SEJEM s priložnostjo za ugoden nakup kožuhov, pletilne volne in toplih nogavic. Na prodaj bodo tudi zdravilni čaji in maže.

Simetrična verižna križanka

NAVPIČNO:

kraj v bližini Grosuplja pri Ljubljani; tudi naziv ljubljanskega prevoznega podjetja – klada za sekanje drv – pripadnica nekdanjih Etrurcev – ribje jajčece – rastlina za tekstilno industrijo – gosta, največkrat črna svetlikajoča se tkanina za delovne halje – ime slovenskega grafika Justina – vetrič – drugo ime za zelen okrasni kamen nefrit, kalcijev in magnezijev silikat – ime žene Aleksandra Velikega – eden od mesecev židovskega koledarja – ime pesnic Škerlove in Negri.

sestavil Jože Petelin

Opisi za besede, ki jih morate uganiti in vpisati v lik, tečejo po vodoravnih vrsticah od zgoraj navzdol, za navpične kolone pa po vrsti z leve na desno. V pomoč pri reševanju je nekaj črk že vpisanih na prava mesta.

VODORAVNO:

grška črka, neznanka v matematiki – tovarna stekla – človeku podobna opica – priredje v slovnici, zveza glavnih stavkov brez veznikov; tudi primerjanje v pregovorih – kemijski znak za lutecij – začetnici harmonikarja Avsenika – prebivalec francoskega mesta Arlesa – sodobni slovenski književnik in gledališnik (Filip Kumbatovič) – pozitivna elektroda

Rešitev iz štev. 47 (21. 10. 1988)

O G O R I N A S P A A K
B E D A N E C T E N D A
R O B A T O S T V S T A V A
T S I B U N T R A N I A P
G R E B A C T R I P A L O
A T A A C R E T A T
T R N C I N I K E S A U L
R A J I Z I G R A V A N J E
I K E J E L E N A T A N A
J L A M O R I S A R

RAZSTAVE

Celovec

Kulturna taberna Pri Joklnu (do 24. 11.) Razstava risb W.M. Pühringerja
Magazin in der Klostergasse (15. – 29. 10.) – „O, kako goljufivo“, Nove lutke Burgis Paier, (odprto dnevno med 16 – 20).
Dom umetnikov v Celovcu „INTART 88“ – razstava likovnih umetnikov iz Slovenije, predstavnikov surrealizma (Janez Boljka, Peter Černe, Stane Kregar, Avgust Lavrečič, France Mihelič, Negovan Nemec, Stefan Planinc, Maksim Sedej ml. in Darko Slavec) do 5. novembra. (Odprto: od 10. do 13. in od 16. do 19. ure; ob nedeljah in praznikih zaprto)

Die Galerie 61 – Zoran Musič – Grafike in gvaši.
Mohorjeva knjigarna – Razstava del Antona Repnika (z Mute v Sloveniji).

Galerie im Stadthaus (do 18. 12. 1988) – Moderna italijanska tiskarska grafika – Razstavljenih je 210 del 105 najpomembnejših italijanskih grafikov obdobja 1920 do danes. Med njimi Carra, Busci, Morandi, De Chirico, Marino, Fontana, Musici, Spacal, Santomaso, Pomodoro, Vedova, Zigaina, Trubbiani.

Galerija Tinje Razstava del Marte Kunauer – slike (olje) in osnutki za barvna okna.
Kellergalerie (Stadthaus) (od 8. do 16. 11.) – Ožbalt Hafner – „Naive Brandmalerei (religiöse Motive)“.

Rožek

Galerija Rožek (do 30. 10.) – Razstava del Ernsta Gradschniga

Wolfsberg

Galerie am Rossmarkt (17. 10. do 6. 11.) – Metamorphose – Bilder der Vergänglichkeit – Das Fenster von Suetschach/Sveče – Peter Paul Wiplinger. (Otvoritev: ponedeljek, 17. 10. 1988, 20.00)

P.P. Wiplinger – Okno iz Sveč

KAROLINA KOLMANIČ
Izzvenela je pesem

64

Vrgla je pogled na uro in z grozo ugotovila, da je tu že polne tri ure. Čaka in čaka...

Kdo ve, kaj je prineslo v čakalnico mlado sestro. Ozrla se je in že hotela zopet zapreti vrata na tisti dolgi temni hodnik, kamor je Vera odnesla svojega otroka in še zdaj čaka, kaj so ugotovili zdravniki. Ni bilo časa, da bi dolgo zbiral pogum, zato je vstala in se približala sestri s prijaznim obrazom. Naravnost je vprašala:

„Prosim, kako je z mojim sinom? Igor Novak se piše.“
Napetost se je mešala z negotovostjo. Sestra, le malce nižja od nje, jo je celo nekam sočutno pogledala, ko je vprašala:

„Kdaj so ga sprejeli?“
„Nekako ob dvanajstih,“ je odvrnila Vera in že čutila, da se ji bo vsak hip zamegnilo pred

očmi.

„In od takrat tu čakate?“ se je začudila.

„Ja, verjetno so pozabili name,“ se je izvilo iz nje z globokim vzdihom.

„Takoj se vrnem,“ je obljubila in odšla.

Čez kakih pet minut se je res prikazala. Njen izraz na obrazu ni bil kaj obetaven, ko je povabila:

„Pridite noter!“

Sprejela jo je mlada zdravnica, jo pogledala in spregovorila kratko, še preden je Vera utegnila sesti.

„Meningitis je.“

Še nekaj vprašanj o poteku bolezni, ki jih je Vera kar preslišala.

Ordinacija, omara z instrumenti in belo pognjena miza, vse se je v trenutku zavrtelo in dobilo temen nadih. Nekdo je

odprl okno. Globoko je vdihavala hladen zrak in čez hip ji je nekdo ponudil kozarec vode. Pred seboj je videla samo iztegnjeno belo roko in nič več.

Doma. Neslišno je stopala po sobi gor in dol. Nešteto krat je premerila kuhinjo in dnevno sobo, dokler končno ni omagala. V sencih je razbijalo. Pogoltnila je plivadon, ga krepko zalila z vodo in se končno umirila. Lahko bi poklicala Danico, kogarkoli, da bi z njo sedel, jo tolažil, da bi z njim govorila o svojem otroku. Vendar tega ni želela. Hotela je biti sama. Ko je legla, je božala njegovo blazino in ležala tako stisnjena na njegovo stran, da bi ga lahko v hipu dosegla in tipala po vročem obrazu. Vse misli so osredotočene samo na eno: bo ostal živ in če bo, kakšne bodo posledice...

Proti jutru je zaspala. V sanjah je blodila po bolnici in videla svojega otroka. Smehljaj se je in stegoval roke proti njej. Tudi ona je poizkušala, korak za korakom. Že je skoraj dosegla ročice in zdaj je otrpnila. Noge so bile vkovane v mrzla cementna tla. In Igor se je vedno bolj odmikal. Od groze otrpelo telo se ni premaknilo, skozi ustnice se je izvil en sam krik, kot takrat v hotelu:

„Ne!“

Sedela je na postelji. Z rokavom spalne srajce si je šla preko oči, iz katerih so neustavljivo drle solze.

Zjutraj je prišla v šolo vsa spremenjena, blede z rdečimi

vekami in se zatekla najprej v pisarno, vrgla v škatlo drobiž in vrtela naučeno številko. Po dolgem čakanju so že drgetala kolena in, ko se je končno onkraj žice oglasilo, je hlastno vprašala:

„Kako je? In ne bo... ne bo imel posledic?“

Skoraj ironičen se ji je zdel glas:

„Kako naj danes vemo? Pokličite jutri.“

„Bog, kje in kdaj je še ta jutri!“ si je negotovo ponavljala.

(dalje prihodnjič)

SLOVENSKI
VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straža 16. **Uredništvo in uprava:** 9020 Celovec, Tarviser Straža 16, tel. (0 463) 51 43 00-30/31/32/33/34; telex 42 20 86
ZSO. Glavni urednik: Ivan P. Lukan; urednika: Andrej Kokot, Andrej Mohar. Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec. **Zastopstvo za Jugoslavijo:** ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p. p. 171 61000 Ljubljana. **Letna naročnina:** 300 avstr. šillingov; za Jugoslavijo 18.000 dinarjev. **Oglaš:** 1/1 stran 12.000 avstrijskih šillingov, za Jugoslavijo 1.500.000 dinarjev.

	TV AVSTRIJA 1	TV AVSTRIJA 2	TV LJUBLJANA	V TEM TEDNU NA TELEVIZIJI
--	---------------	---------------	--------------	---------------------------

PE 28. 10.	10.30 Flipper; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Risanke; 17.30 Okoli sveta; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Mac Gyver; 18.30 Čas v sliki; 20.25 Stari; 21.20 Vstopitelj; 22.20 Vera Cruz; 23.50 Aktualno; 23.55 Tarzanova največja pustolovščina.	16.00 Wurlitzer; 16.45 Grad v najem; 17.35 Divjim živalim na sledi; 18.00 2X7 – 7 dni sporeda na 2 kanalih; 18.30 Lokalni TV-spored; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; Kulturni žurnal; 20.15 V imenu napredka; 21.20 Zadeva: Kambodža; 21.50 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.20 Šport; 22.50 Izgubljena harmonija; 0.30 Tekelili Tekelili.	9.50 Videostrani; 10.00 Mozaik; 11.00 Svet na zaslonu; 12.20 Lorca; 13.15 Videostrani; 16.45 Mozaik; 17.45 Vrnitev antilope; 18.15 Sodobna medicina: operacija oči; 18.45 Risanke; 19.30 Dnevnik; 19.59 Zrcalo tedna; 20.25 Tujčeve roke; 21.20 Čas negotovosti: Kolonialna ideja; 22.20 Dnevnik; 22.35 Dezerter; 0.05 Videostrani.
SO 29. 10.	10.35 Planšarica iz Šentkatarine; 16.00 Wurlitzer; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Wurlitzer; 18.00 Mi; 18.30 Nogomet; 19.00 Veselo v soboto; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Balduin, noč strašilo; 21.50 Šport; 21.55 Zlati časi; 23.10 Barry Manilow – sprehod po cesti jazz; 0.00 Jazz mednarodno; 1.00 Poročila.	15.00 Gledati v deželo; 16.00 Visoki zbor; 17.00 Draga družina; 18.00 Trailer; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Trostgasse 7; 21.50 Prijatelji Eddija Coy-leja; 23.30 Aktualno; 23.35 Moški kot hudič.	7.55 Otroška matineja; 8.30 Druga izmena; 9.45 Poltrona expres; 9.55 Tedenski zabavnik; 11.05 Naša pesem; 11.35 Izbor tedenske programske tvornosti; 17.00 Gregorio; 18.25 Da ne bi bolelo; 18.45 Risanke; 18.55 Videostrani; 19.30 Dnevnik; 19.59 Naš utrip; 20.25 Žrebanje; 20.35 Diamantna dinastija; 21.30 35 let z Avseniki; Dnevnik.
NE 30. 10.	9.00 Poročila; 9.05 Avstrija I; 11.00 Ura tiska; 13.55 Risanke; 16.15 Poročila za otroke; 16.25 Risanke; 17.35 Čeladek; 17.40 X-razsežno; 19.15 Žrebanje; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Bertinijevi (v 5 delih); 21.45 Vizije; 21.50 Srečanja; 22.35 Ljubite klasiko?; 23.35 Alemansko ogledalo; 0.05 Aktualno.	9.00 Poročila; 9.05 Risanke; 10.25 Prenos iz Rima – 10 let papeža Janeza Pavla II.; 15.00 Športno popoldne; 17.15 Klub seniorjev; 18.00 Mi; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Čas v sliki; 19.48 Primer za ljudskega pravobranilca; 20.15 Ženska za slabe ure; 21.50 Mlada ljubezen; 23.15 Aktualno; 23.30 Šport; 23.30 Akcija v Manhattanu; 0.15 Poročila.	9.05 Videostrani; 9.15 Otroška matineja; 10.00 Vrnitev antilope; 10.30 Cagney in Lacey; 11.30 Video meh; 12.00 Kmetijska oddaja; 13.25 Leto in dnevi tečejo; 14.50 Kdo sreča; 15.50 Kako pesniki ljubijo življenje; 17.35 Priljubljeno tišino; 18.15 Kaveljc – korenina; 18.45 Risanke; 19.30 Dnevnik; 20.10 Boršnikovo srečanje; 22.15 Zdravo.
PO 31. 10.	10.30 David; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Risanke; 17.25 Dnevnik Ane Frank; 18.00 Mi; 18.30 Mac Gyver; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Šport v ponedeljek; 21.15 Mike Hammer; 22.00 Manhattan; 23.35 Aktualno; 23.40 Formicula.	16.00 Wurlitzer; 17.15 Evangelska maša; 18.00 Lindenstraße; 18.30 Lokalni TV-spored; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; Kulturni žurnal; 20.15 Schwarzwaldska klinika; 21.00 Novo v kinu; 21.15 Šiling – gospodarski magazin; 21.50 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.20 Polna ljubezni, polna tolažbe je ta zemlja; 23.20 Dunajski muzeji.	9.50 Videostrani; 10.00 Mozaik; Zrcalo tedna; 10.15 Naš utrip; 10.30 Čudežnik; 12.05 Videostrani; 17.00 Mozaik; 17.30 Radovedni taček: roka in noga; 17.45 Druga izmena; 18.15 Safari v mestu; 18.45 Risanke; 18.55 Videostrani; 19.30 Dnevnik; 19.55 Vreme; 20.10 M. Korda: Queente; 21.10 Omizje; 23.10 Videostrani.
TO 1. 11.	10.55 Na poti v Evropo; 15.55 Gledališče otrok; 16.40 Pravljica; 18.00 Dnevnik Ane Frank; 18.30 X-razsežno specialno; 19.20 Dragoceno- sti Avstrije; 19.30 Čas v sliki; 20.15 V obratnem krogu križa; 22.30 Resnični šou; 23.15 Aktualno; 23.15 Aida-file; 0.50 Poročila.	9.00 Poročila; 9.05 Risanke; 11.00 Koncert ob vseh svetih; 16.00 Marienbadski sprehodi; 17.15 Opa- zovalec ob oknu; 18.00 Superflip; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Čas v sliki; 19.48 „Gospa hlapec“; 20.15 Kaj sem?; 21.00 Ženska iz preteklih let; 22.40 Time Bandits; 0.30 Aktualno; 0.35 Vzhodno od Santa Feeja; 1.00 Poročila.	9.50 Videostrani; 10.00 T. Slobod- znik; 10.50 Igrani film; 12.20 Videostrani; 16.20 Lonček kuhaj: zdrobovi žličniki; 16.25 Ex libris; 17.15 V. Verdi: Requiem; 18.45 Risanke; 18.55 Videostrani; 19.00 Vreme; 19.01 B. Britten: Missa Bre- vis; 19.30 Dnevnik; 19.55 Vreme; 20.05 J. Žmavc: Nekje živi Cenka; 21.15 Osmi dan; Videostrani.
SR 2. 11.	10.30 Ženska iz preteklih časov; 16.30 Knjižni molji; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Risanke; 17.25 Dnevnik Ane Frank; 18.00 Mi; 18.30 Mac Gyver; 19.20 Podobe Evrope; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Bertinijevi; 21.45 Umreti in živeti v gradu; 22.35 Smrtni ples; 23.15 Johannes Brahms: kon- cert; 0.15 Aktualno.	16.00 Wurlitzer; 17.30 Dežela in lju- dje; 18.00 Panoptikum; 18.30 Lokalni TV-spored; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.50 Hiša zakladov Avstrija; 20.15 Čudežne podobe iz živalskega sveta; 20.50 Tisti, ki riskirajo svoj vrat; 22.35 Aktualno; 22.40 Nosi svojega brata breme; 0.15 Kobra, prevzemite.	9.50 Videostrani; 10.00 Mozaik; J. Žmavc: Nekje živi Cenka; Osmi dan; 11.45 Videostrani; 16.50 Osmi dan; 17.30 M. Jezernik: Medved Godr- njavček; J. Milčinski: Butalci; 18.15 Pred izbiro poklica: logoped; 18.45 Risanke; 18.55 Videostrani; 19.30 Dnevnik; 20.05 Film tedna: Bel, tuj in pegast; 21.45 Mali koncert; P. Hin- demith: Sonata za violi.
ČE 3. 11.	10.35 Time Bandits; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Risanke; 17.25 Dnevnik Ane Frank; 18.00 Mi; 18.30 Mac Gyver; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Večer za Maroko Röck; 21.35 Študio lota; 21.40 Obrazi Evrope; 21.55 Maska Dimi- triosa; 23.25 Insiders; 0.15 Aktualno.	16.00 Wurlitzer; 17.15 Srečanje med živaljo in človekom; 18.00 1-2-X (no- gomet in toto); 18.30 Lokalni TV- spored; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Zna- nje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Notranjepolitični report; 21.05 Dinastija – Denverjev klan; 21.55 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.25 Klub 2; Poročila.	9.50 Videostrani; Glasbila in godci; 11.00 Žrtv; 12.30 Videostrani; 16.45 Mozaik; 17.45 Noro, norejši, norišnica; 18.15 Slovenski ljudski plesi: Vzhodna Štajerska; 18.45 Risanke; 18.55 Videostrani; 19.30 Dnevnik; Tednik; 21.10 J. A. Bar- dem: Lorca; 22.05 Dnevnik; 22.20 Retrospektiva jugoslovanskega filma: 30 let nagrade Jelen Kozara.

35 let ansambla Avsenik

Sobota, 29. 10. 1988, TV LJ1, 21.30 – Boris Kopitar je napisal scenarij za oddajo ob 35-letnici ansambla bratov Avsenik. Med drugim piše: „Pri Jožovcu pod Roblekom sta doma brata Slavko in Vilko. Tu je rojstni dom Avsenikove glasbe. Leta 1953 je Slavko Avsenik uspešno opravil avdicijo na ljubljanskem radiu in začel snemati z instrumental- nim triom, ki je kmalu prerasel v Gorenjski kvartet, kmalu pa v kvintet bratov Avsenik.

V oddaji bo ansambel zaigral skladbe od začetnih časov pa vse do najnovejših in jubilejno polko.

Naše okolje Kampučija

Petek, 28. 10. 1988, TV A2, 20.15 – V dru- gem delu oddaje o napredku bodo naka- zani začetki znanosti. Nadalje bo govora o zaščiti okolja in pro- testnem gibanju.

Štirje jezdec apokalipse

Sobota, 29. 10. 1988, TV LJ2, 20.10 – Štirje jez- deci Apokalipse je druga različica filma, ki so ga prvič posneli leta 1921. Režiser Vincente Minelli je dogajanje iz prve svetovne vojne prestavil v čas med drugo vojno. Na bogatem argentinskem ranču starega Madarige pride do družinske tragedije, saj se prvotna nemška in francoska veja družine v vojni znajdeti na različnih straneh.

Gregorio Dezerter

Sobota, 29. 10. 1988, TV LJ1, 17.00 – V juž- noameriških kinemato- grafijah je tema življenja na revnem obrobju veli- kih mest dokaj pogosta. V teh mravljiščih otroci pogosto zaidejo na stranpota, saj se morajo prežgodaj bojevati za preživetje. O tem govori tudi perujski film Gre- gorio. Zgodbo prev- zema dokumentarno, pa tudi optimistično.

Pesniki ljubijo življenje

Nedelja, 30. 10. 1988, TV LJ1, 15.50 – Režiser Dušan Klein ni hotel posneti žanrskega filma, tem- več dramo mladega zdravnika takoj po diplomi. Zdravnik dobi prvo službo v bolnišnici. Starejši kolega mu pomaga. Mladenec kmalu začne izgub- ljati iluzije, saj se srečuje s poskusi podkupavanja, nesmiselne papirnatne vojne itd. Ker se ne more vključiti v takšen način dela, se preseli v zdravstveni dom s silo klepetavo in živahno medicinsko sestro ter preprostejšimi, manj zapletenimi bolniki. Kmalu opazi čedno učiteljsko glasbo, ki včasih pomaga tudi kot vodička skupin.

I. Vavpotič Kozara

Torek, 1. 11. 1988, TV LJ2, 19.00 – V luči tonejo vse teme, je zapisal slikar, ko je v svojem ateljeju opazo- val šopek žametno rde- čih rož. Pravkar jih je še slikal, zdaj zapisuje misli, svoja občutja. Tak je tudi naslov oddaje o slikarju Ivanu Vavpoti- ču. Strokovno priprav- ljene razstave slikarjev vzbudijo vedno veliko zanimanja.

Solovjev: Bel, tuj in pegast

Torek, 1. 11. 1988, TV LJ1, 20.05 – Dogajanje filma je postavljeno v prva poveljna leta, v tišino majhnega mesteca v starih Kazakstana. Konec vojne je tudi sem prinesel veselje. Mestni golobi so postali simbol nove harmonije človečnosti, prija- teljstva in sreče, predvsem za dečka, ki je prišel iz Moskve. Režiser Sergej Solovjev je prejel za film v Benetkah posebno nagrado žirije.

RADIO KOROŠKA

18.10–19.00

Petek, 28. 10. Magazin novih knjig Sobota, 29. 10. Duhovni nagovor (Mag. H. Olip) Voščila (M. Hartmann) Nedelja, 30. 10. Klic življenja. Naši starejši občani o življenju in smrti	Ponedeljek, 31. 10. Otroška oddaja: „Otroci enega sonca“ (H. Germ) Torek, 1. 11. Vsi sveti (P. Zunder) Sreda, 2. 11. Dimenzija vere v delih Ivana Cankarja Četrtek, 3. 11. Rož–Podjuna–Zilja
--	--

Klic življenja – Starejši občani o življenju in smrti

Razkorak med generacijami najbolj hudo občutijo sta- rejši občani. Doživljajo, kako se jim odtujujejo sinovi in hčere in se vnuki z njimi ne znajo več pogovoriti, občutijo propad vrednot, za katere so živeli in mrzlico potrošniške družbe, ki je ne razumejo. Njihove misli uhajajo bolj v pre- teklost kot v prihodnost, čeprav so usodi hvaležni, da mla- demu rodu gre bolje kot je šlo njim. Veseli in zagrenjeni so, optimistični in črnogledi, kot nasploh tudi prej v svojem življenju. Toda ena skrb jim je skupna: Kaj storiti, da se jim otroci ne bodo odtujili? Razvoj, tudi narodov, doživljajo zaskrbljeno, saj vsak v svoji družini živi v skupnosti z mla- dimi. Razkorak je često boleč. Pripravljajo se na svoj zadnji dan na tem svetu. Reportaža, ki jo pripravlja Mirko Boga- taj, bo na sporedu v nedeljo, 30. oktobra.

Otroci enega sonca

Radijska igra, ki smo jo pripravili skupaj z mladimi v Pli- berku „Otroci enega sonca“, njen avtor je Hermann Germ, bo na sporedu v ponedeljek, 31. oktobra, mlade in naj- mlajše pa bomo ta dan povabili k sprejemnikom tudi s pesmimi Lenčke Kupper.

od
vse povsod

Dokaz: zobje

PARIZ. Neki Francoz, ki je sredi Pariza pijan povzročil prometno nesrečo, ki je terjala dve žrtvi, je zbežal, ne da bi se pobrigal za žrtvi. Zapustil je avto, prav zato pa ga je policija lahko izsledila: na volanu so namreč našli odtis njegove zobne proteze, s katero je ob nesreči z veliko silo zadell ob volan.

Nov poslanec

OZN bi rada za svojega poslanca dobre volje postavila katerega od likov iz Disneyevih risank, najraje Miki-miško. Prvi tak poslanec pri skladu OZN za otroke (UNICEF) je bil Danny Kay, sedaj pa so Peter Ustinov, Liv Ullman, Audrey Hepburn in Harry Belafonte.

Študent, motor in skakalnica

Zahodnonemški študent Jürgen Baumgarten je dobesedno skočil v Guinnessovo knjigo rekordov. To mu je uspelo tako, da se je z motornim kolesom (takim za vožnje po terenu) spustil po zaletišču olimpijske skakalnice v Innsbrucku. Njegov podvig (s senzacionalistično pričakovanim padcem) je lokalno časopisje na Tirolskem napovedalo kot skok smrti.

No, zadeva pa je Jürgnu prinesla v bistvu le posmeh približno 2000 gledalcev, ki so se zbrali ob vznožju skakalnice pod goro Isom.

Ljudje so namreč pričakovali, da bo mladenič skočil vsaj osemdeset metrov. Ko pa je Baumgarten pristal že po tridesetih metrih, so začeli glasno žvižgati.

Skakalci, tisti na smučeh, letijo na tej skakalnici vsaj trikrat dlje. Vendar pa je seveda razlika, ali se človek požene v globino na smučeh ali pa na motorju. Tisti, ki so ta novi poskus pripravljali, pravijo, da je Baumgarten zagotovo dosegel rekordno dolžino – predvsem zato, ker se česa podobnega še ni lotil nihče. In knjiga skurilnih rekordov ima podatek več.

Slovenske planine nudijo več lepote

Planinske poti in gore v Julijskih Alpah, Karavankah in Kamniško-Savinjskih Alpah, ki so zaradi lepote, bogate flore, naravnih znamenitosti in še česa drugega zelo privlačne tako za slovenske kot tudi za mnoge tuje planince, so letos še bogatejše za nekatere pridobitve v planinskih postojankah. Nekaj najbolj obiskanih koč so namreč obnovili in povečali, tako da so se obiskovalci v njih letos še bolje počutili. V njih je tudi na voljo več prostora za

prenočevanje, kar je zlasti dobrodošlo ob koncu tedna, ko je gneča največja in je bilo treba prej včasih spati kar na zasilnem ležišču.

Letos so med drugim preuredili, posodobili ter povečali tudi znano kočo pri Sedmerih jezerih pod Triglavom na nadmorski višini 1683 m, ki bo čez dve leti stara že sto let. Sedaj je to ena najlepših in najbolj urejenih planinskih postojank v Triglavskem narodnem parku. V njej lahko prenoči 175 planincev.

Avstrijci so varčevalni narod. 82 odstotkov vseh gospodinjstev ima vsaj eno hranilno knjižico, okrog 60 % jih namensko varčuje za stanovanjsko gradnjo, 43 % jih pa ima pogodbo za življenjsko varčevanje. To je ob svetovnem dnevu varčevanja sporočil direktor koroške hranilnice „Die Kärntner“ dr. Krainz, ki 31. oktobra letos pričakuje blizu 60.000 strank. Kot pri slovenskih bankah je tudi pri „Die Kärntner“ letošnje glavno gelso tega dneva „varčevanje za bodočnost“.

Die
Kärntner
bekommen
jetzt
Wohnung,
Urlaub,
Auto
und vieles mehr.

Weil sie ein Kärntner-Sparbuch haben.

Für große und kleine Wünsche.

Am 31. Oktober ist

Welttag

Kommen Sie zum Treffpunkt.

Die Kärntner
Sparkasse

Fragen Sie die Kärntner!

31. 10.: „Rendezvous“ v PoBo

Dan varčevanja na Posojilnici-Bank Borovlje še nikoli ni bil dolgočasen. V prejšnjih letih je med drugim dajal avtograme Bojan Križaj, letos pa je na vrsti priljubljeni ansambel „Rendezvous“. Člani skupine bodo v ponedeljek, 31. 10. od 14. do 15. ure delili svoje avtograme, obiskovalcem pa bodo gotovo zaigrali tudi svoj novi komad „Shopping in Graz“. Vse varčevalce čakajo mala darila.

SLOVENSKI
VESTNIK

ŠPORT

Koroška osma

Šahovska zveza Slovenije in TOP Portorož sta priredila 1. šahovski turnir Alpe-Jadran. Udeležila se je tudi ekipa s Koroške, ki jo je vodil Ivko Ferm. Korošci so zasedli osmo mesto, zmagali pa sta ekipi Hrvaške (zanjo sta igrala vele mojstra Hulak in Cvitan) in Slovenije (z vele mojstrom Parmo). Za Koroško so dosegli točke: Kaspert 3, Müllneritsch 1,5, Grom in dir. Gallob po 2.

Konec sanj...

Pliberk je v tretjem kolu tekmovanja za avstrijski nogometni pokal na domačem igrišču podlegel prvotigašu GAK z 2 : 1. Ob polčasu so vodili domačini.

Prvi poraz...

Prvo moštvo NTK Celovec je v predodločilni tekmi za naslov jesenskega prvaka v 1. namiznoteniškem razredu izgubilo v Šentvidu s 6 : 4.

SŠZ/Cartrans I – Borovlje 4:4

Šahisti Slovenske športne zveze/Cartrans I so tudi po tretjem kolu koroškega šahovskega prvenstva v spodnji ligi-vzhod neporaženi. Po zmagi proti Šentandražu in remiju proti Wolfsbergu so Cartrans I v sredo igrali proti ekipi iz Borovlj 4:4 in tako obdržali mesto v prvi tretjini lestvice. Zmagali so ravnatelj Ivko Ferm, Herbert Rulitz in mag. Peter Waldhauser, remizirala pa Silvo Kovač (slika) in Ivan Lukan. Lojz Gallob, Gorazd Živkovič in Xhelal Hoti pa so tokrat izgubili.

ŠPORTNI
TERMINI

NOGOMET

Sobota, 29. 10. 1988: VSV – SAK (14.30), Dobrla vas – Smihel (15), Velikovec – Železna Kapla (14.15).

Nedelja, 30. 10. 1988: Klopinj – Liebenfels (14.15), Šentjakob – Baško jezero (15), Sele – Metlova (14.30), Globasnica – KAC (15).

Torek, 1. 11. 1988: Pliberk – SAK (10.30).

NAMIZNI TENIS

Sreda, 2. 11.: NTK Celovec II – Liebenfels (19).

Četrtek, 3. 11.: LKH – Sele IV (LKH, 19).